

РЕШЕНИЕ

№ 136

гр. Б., 24.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – Б. в публично заседание на двадесет и седми октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ДАНИЕЛА Й. ИГНАТОВА

при участието на секретаря МАЯ М. ЕНЕВА
като разгледа докладваното от ДАНИЕЛА Й. ИГНАТОВА Гражданско дело
№ 20223210100648 по описа за 2022 година

Производство е образувано по искова молба от Енерго-Про Продажби“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. В., ***, представлявано от П. С. С., Я. М. Д. и Д. Д., чрез юрк.Я. Н. ,против И. К. Ч. с ЕГН***** от гр.Б., *** с правно основание: чл.415, ал.1 и чл.124, ал.1 от ГПК и цена на иска: 888,98 лева, от които 692,86 лева главница и 196,12 лева мораторна лихва, представляващи 2/3 от начислена ел.енергия по фактура издадена на 17.04.2019г. за обект на потребление заведен с абонатен номер №***, ведно със законна лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение до окончателното изплащане на задължението.

С Разпореждане №1228 от 21.07.2022год. е разпоредено, съобщението по чл.131 от ГПК, ведно с исковата молба и доказателствата към нея, да се изпрати на ответника.

В законоустановения срок от един месец от връчването, ответникът е представил писмен отговор по исковата молба.

В исковата си молба, ищецът твърди, че:

И. К. Ч. е наследник по закон на почналия титуляр Д. Г. Ч., клиент на "Енерго - Про Продажби" АД във връзка с продажба на ел.енергия за обект на потребление заведен с абонатен номер аб. №: ***, находящ се на адрес гр.Б., ***.

Наследодателя Д. Г. Ч. бил предявил отрицателно установителен иск относно дължимостта на процесната фактура № ***г. на стойност 1039,28 лева, в следствие на което било образувано гр.дело №386/13.05.2019г. по описа на РС-Б.. С влязло в сила Решение съдът е отхвърлил изцяло иска.

В тази връзка са били образувани ч.гр.дела пред РС-Б. но поради установен вписан отказ от наследство от двама от наследниците от общо

трима е било подадено заявление срещу ответника по настоящото дело.

Към момента на подаване на заявлението горесцитираният ответник имал неизплатени задължения в общ размер от 888,98 лева за аб. номер №***.

В посочената сума са включени неплатените фактура за ел. енергия в размер на 692,86 лева представляваща 2/3 главница от главницата за ел. енергия по фактури, издадена в периода 17.04.2019г., както и мораторна лихва върху главницата за ел. енергия в размер на 196,12 лева представляваща 2/3 от мораторната лихва за ел. енергия от падежа ѝ до 11.03.2022г.

След настъпване на изискуемостта на задължението до настоящия момент стойността на фактурите не са заплатени.

Според ищеца това дава достатъчно основание на "Енерго - Про Продажби" АД да предяви настоящия иск с претенцията ответника да заплати стойността на издадените фактури.

С оглед изложеното, ищецът моли съда да осъди И. К. Ч. да им заплати посочената сума от 888,98 ,за обект на потребление заведен с абонатен номер аб.№: ***, изрично посочен по-горе. В посочената сума са включени неплатените фактура за ел. енергия в размер на 692,86 лева представляваща 2/3 главница от главницата за ел. енергия по фактури, издадена в периода 17.04.2019г., както и мораторна лихва върху главницата за ел. енергия в размер на 196,12 лева представляваща 2/3 от мораторната лихва за ел. енергия от падежа ѝ до 11.03.2022г., както и законна лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение до окончателното изплащане на задължението, ведно с направените съдебни разноси по настоящото дело.

Ищецът моли да му се присъди и юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК, във вр. с Наредба за заплащането на правната помощ, приета с ПМС № 4 от 06.01.2006 г.

С исковата молба се прави и възражение на прекомерност на претендирано възнаграждение за адвокат от ответната страна, на основание чл.78 ал.8 от ГПК.

С исковата молба се представят писмени доказателства. Направени са доказателствени искания.

Направено е искане ако не се явят в първото по делото с.з. делото да се гледа в тяхно отсъствие.

Препис от исковата молба, ведно със приложенията са изпратени на ответника.

В законоустановения срок по чл.131от ГПК е последвал писмен отговор от ответника.

Ответника намира иска за допустим но неоснователен.

Направени са твърдения че задължението по издадена фактура №***г. е погасено по давност.

Направено е твърдение, че по давност е погасено и задължението за лихви.

Образуваните до момента съдебни производства ,описани в исковата молба не прекъсват давността т.к. са друга част от цената по издадената

фактура. По време на висиящността на предходните съдебни производства давността е продължила да тече т.к. по отношение на ответника не са били насочени към нея а към други ответници, нейни синове.

Моли съдът да отхвърли предявените искиви претенции и присъди сторените по делото разноски. Представено е пълномощно за безплатна правна помощ и се прави искане за присъждане на разноски и определяне на възнаграждение на адвокат Г. при условията на чл.38, ал.2 от ЗА.

Съдът, като взе предвид доказателствата, прие за установено следното:

По делото са приложени гр.дело №386/2019г. и ч.гр.д.№169/2022г. и двете по описа на РС-Б..

Не е спорно, че между страните съществува правоотношение, по силата на което ищецът има задължение да доставя електроенергия в обект с клиентски № *** и абонатен № ***, а ответника има задължение да заплаща цената на доставената в обекта електроенергия.

На 10.01.2018 г. от служители на „Енерго-Про Мрежи” АД е извършена проверка на средството за търговско измерване СТИ /електромер/ на доставяната в обекта електроенергия, за която е съставен констативен протокол № ***.

Починалия съпруг на настоящият ответник е присъствал при проверката, като е подписал протокола, при съгласие с текста и констатациите.

Съгласно отбелязаното в протокола, проверяващите са записали показанията на електромера, след което същият е демонтиран и изпратен за метрологична експертиза в лаборатория на Българския институт по метрология. За резултатите от експертизата е съставен констативен протокол № 931/04.04.2019 г. Съгласно отбелязаното в протокола, достъп до вътрешността на електромера не е осъществяван, той съответства на метрологичните характеристики и отговаря на изискванията за точно измерване на електроенергията, но при софтуерното прочитане е установена намеса в тарифната схема, наличие на преминала енергия на тарифа Т4 - 6152.4 kWh, която не е визуализирана на дисплея. Въз основа на данните от експертизата ответникът извършил корекция на сметката за доставената в обекта електроенергия за период от 11.01.2017 г. до 10.01.2018 г. преди проверката, като издал фактура № ***г. за сумата от 1039.28 лв., съставляваща стойността на 6152.4 kWh електроенергия, отчетени на невизуализирания регистър.

Спорното правоотношение между страните съставлява договор за продажба на електроенергия при публично известни общи условия. Те имат своята специална регламентация в ЗЕ, която не изключва за неуредените случаи приложението на общите норми на ЗЗД, касателно задължението на купувача да плати цената на продадената енергия. В съответствие с общата норма на чл.183 от ЗЗД, когато е доставено определено количество енергия, но по грешка то е отчетено в по-малко и съответно е заплатена по-малка от реално дължимата цена, купувачът дължи доплащане на разликата.

Дори да липсва специална правна уредба, този извод следва от общото правило, че купувачът дължи заплащане на цената на доставената стока, и от общия правен принцип за недопускане на неоснователно обогатяване.

Основания за дължимостта на цената по сключения между страните договор за покупко-продажба е получаването на съответното количество електроенергия. За ответника е възникнало задължението да плати реално доставената до обекта енергия в количество и цена, посочени в издадената фактура.

Процесното количество електроенергия, начислено от ищеца, на стойност от 1039.28 лв. се дължи от ответника, вече в качеството му на наследник на титуляра, по сключения между страните договор /ОУ/ за продажба на електроенергия.

По делото бе изготвена експертиза съгласно което заключение е че няма постъпило плащане от страна на И. К. Ч. за обект за потребление с абонатен номер №***, находящ се в гр.Б. на ***, по процесната фактура №***Г.

Главницата от неплатената сума е от 1039,28 лева, като 2/3 главница от главницата е в размер на 692,86 лева. Мораторната лихва върху цялата главница е 301,97 лева, считано от датата на падежа ѝ до 11.03.2022г. , а мораторната лихва от 2/3 от мораторната лихва на процесната фактура е 201,31 лева.

Цялото задължение, изчислено от вещото лице е в размер на 894,17, т.е. задължението изчислено от вещото лице е по голямо по размер с 5,19 лева от заявеното от ищеца. Поради това съдът счита, че иска предявен в размер на 888,98 лева е основателен и доказан до този размер и същият следва да бъде уважен.

Отделно от това съдът намира, че за задължението по процесната фактура е било образувано гр.д. №386/2019г. по описа на РС-Б.. Завършило с отхвърляне на иска, предявен от наследодателя на настоящият ответник иск за признаване за установено, че не дължи сумата от 1039,28 лева.

Решението не е било обжалвано и е влязло в сила.

Със заповед за №111/30.06.2022г. по ч.гр.д. №312/2022г. по чл.410 от ГПК съдът е уважил молбата на Енерго-Про Продажби АД .ч.гр.д. е образувано на 30.06.2022г.

Дължимостта по начислената сума е за разрешени със сила на присъдено нещо, поради което повторното им разглеждане в настоящото производство е недопустимо.

От там всички останали възражения, които са наведени с отговора на исковата молба, освен възражението за погасяване по давност са обхванати от силата на присъдено нещо между страните по силата на посоченото по-горе Решение.

От друга страна съдът счита че влязлото в сила решение установява съществуването или несъществуването на спорното материално право, което е предмет на предявения иск, като силата на присъдено нещо обхваща спорното право с неговите характеристики-юридически факт, съдържание на правото и страните по спорното правоотношение, както и техните наследници и частни правоприменници.

Налице е обаче и изключение от общото правило за обективните предели на силата на присъдено нещо, когато същата се разпростира извън

спорния предмет. Такива са хипотезите на отхвърлен частичен иск, при който се приема, че със силата на присъдено нещо е отречено цялото вземане, а не само съдебно предявената част от него. Както и при отхвърлен отрицателен установителен иск, с решението по който се установява със сила на присъдено нещо съществуването на правото, което ищецът се е опитал да отрече.

Това е така, т.к. с предявеният иск ищецът цели пълното отричане на претендираното от ответника право, а последният следва да изчерпи всички основания, за съществуването на това право.

Ето защо съдът намира, че с влязлото в сила решение по гр.дело №386/2019г. по описа на РС-Б.. Между страните по делото е установен със сила на присъдено нещо факта на съществуването на надлежно вземане от ответника по иска, ищец по настоящото производство, който надлежно е доказал наличието на основание за начисляване на процесната сума, както и нейният размер.

Предвид изложеното съдът счита, че по делото е установено наличието на предвидените в закона предпоставки, поради което предявеният иск за вземането по процесната фактура е основателен и следва да бъде уважен.

Предвид основателността на предявения иск, съдът следва да разгледа и да се произнесе по въведеното от ответника възражение за погасяването му по давност.

Настоящият състав на съда приема, че погасителната давност не тече докато трае процесът по иска за оспорване вземането от длъжника.

Основанието за спиране по чл.115, ал.1, б. "ж" от ЗЗД не изисква други условия. Длъжникът може да се позове на давност, изтекла в хода на делото, но такъв довод винаги е неоснователен.

Предявеният отрицателен установителен иск за вземането прекъсва погасителната давност, ако искът бъде отхвърлен.

Законът свързва началото на погасителната давност с изискуемостта, т.е. с възможността кредиторът да иска изпълнение и го санкционира при бездействие - с изтичане на давностния срок кредиторът губи държавната защита по принудителното изпълнение, а длъжникът може да изпълни само доброволно - чл.118 от ЗЗД.

Основанията за спиране на погасителната давност по чл.115, ал.1 от ЗЗД са свързани с обстоятелства, които обясняват бездействието на кредитора.

Следователно изходната база за тълкуването на чл.115, ал.1, б. "ж" от ЗЗД е в обосноваване или изключване на втория елемент на погасителната давност - трябва ли да се приеме, че кредиторът бездейства, когато длъжникът е иницирал всящ исков процес, оспорвайки вземането.

Буквалният прочит на чл.115, ал.1, б. "ж" от ЗЗД налага извод, че законът не предвижда други условия за осъществяване на това основание за спиране на погасителната давност, освен всящ исков процес относно вземането.

Кредиторът бездейства, когато длъжникът оспорва вземането пред съд/с отрицателен установителен иск/, позовава се на погасителна давност и процесуалната легитимация на страните е надлежна ако положителният и отрицателният иск за вземането са с еднакъв предмет.

По предявеният ОУИ кредиторът не бездейства, а очаква съдът за

разреши със сила на присъдено нещо спора за съществуване на вземането. Поради това за спирането на давността по чл.115,ал.1,б. "ж" от ЗЗД е без значение дали висящият процес е инициран от длъжника. Правото на иск по ОУИ принадлежи не само на ищеца, но и на ответника. Поради това спирането на давността по чл.115,ал.1б. "ж" от ЗЗД е без значение и това дали кредиторът е предприел активна защита по ОУИ-твърди или доказва факти от значение за вземането.

За спирането на давността по посочената по-горе разпоредба е без значение и това дали по предявеният ОУИ кредиторът ще предяви насрещен осъдителен иск. Кредиторът не разполага с насрещен осъдителен иск, когато вече е снабден с влязло в сила изпълнително основание, а длъжникът оспорва изпълняемото право/вземането, като се позовава на факти настъпили след породената сила на присъденото нещо. Дори когато кредиторът не е снабден с влязло в сила изпълнително основание и разполага с насрещен осъдителен иск, той може но не е длъжен да го предяви.

В общия случай по чл.124,ал.1 от ГПК решението с което ОУИ е отхвърлен не е изпълнително основание но на кредитора принадлежи преценката дали ще се довери на добросъвестността на длъжника, очаквайки длъжникът да зачете съдебно признатото вземане и а изпълни доброволно или предпочита да предяви насрещен осъдителен иск за да породи решението и изпълнителна сила.

В обобщение буквалното тълкуване на чл.115,ал.1,б. "ж" от ЗЗД е правилното-погасителната давност не тече ,докато трае процесът относно вземането. Това основание за спиране на погасителната давност не изисква други условия. Такива условия не произтичат и не могат да произтекат от процесуалните права на кредитора като ответник по ОУИ. Институтът на погасителната давност е материално правена не процесуално-правен. Длъжникът може да се позове на погасителна давност, изтекла в хода на процеса по предявения ОУИ, но този му довод е винаги неоснователен.

Съгласно чл.116,б. "б" от ЗЗД погасителната давност се прекъсва с предявяване на иск или възражение/за прихващане или задържане/или искане за започване на помирително производство, а ако искът, възражението или искането не бъдат уважени, давността не се смята за прекъсната. Случаят на предявеният положителен или осъдителен иск за вземането е сходен със случая на ОУИ. Поради това и по аналогия от чл.116,б. "Б" от ЗЗД следва да се приеме, че предявеният ОУИ за вземането прекъсва погасителната давност, ако искът бъде отхвърлен. От прекъсването започва да тече нова давност и новият срок всякога е пет години. Срокът има за начало приключването на съдебното дирене пред последната инстанция, постановила влязлото в сила решение за отхвърляне на ОУИ за вземането.

В случая този пет годишен давностен срок не е изтекъл поради което и възражението за това следва да бъде оставено без уважение като неоснователно. Давностният срок е пет годишен и би следвало да изтече на 21.02.2025г.

С оглед крайния резултат от спора и на осн. чл.78, ал.3 от ГПК ответника следва да бъде осъден да заплати на разходите за водене на делото на ищецът, а именно – сумата в размер на 550,00 лева, от които 100,00 лева за

юрк. възнаграждение и държавни такси за завеждане на делото и ч.гр., както и за възнаграждение за вещо лице в размер на 450,00лева.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА установено по отношение на Енерго-Про Продажби“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. В., ***, представлявано от П. С. С., Я. М. Д. и Д. Д., че И. К. Ч. с ЕГН***** от, гр. Б., ***, дължи на ищеца „Енерго-Про Продажби“ АД сумата 888,98 лв., съставляваща цена на незаплатена потребена електрическа енергия по фактура № *** г. за обект, находящ се в гр. Б., ***, клиентски № *** и абонатен № ***, представляваща неплатена сума в размер на 692,86 лева, представляваща 2/3 от главница за ел.енергия по фактурата, издадена на 17.04.2019г., както и мораторна лихва върху главницата в размер на 196,12 лева, представляваща 2/3 от мораторната лихва на фактурата за ел.енергия от падежа ѝ до 11.03.2022г., както и законна лихва, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение -30.03.2022г. до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА И. К. Ч. с ЕГН***** от гр. Б., ***, да заплати на „Енерго-Про Продажби“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. В., ***, представлявано от П. С. С., Я. М. Д. и Д. Д., сумата в размер на 550,00 лева, от които 100,00лева за юрк. възнаграждение и държавни такси за завеждане на делото и тези по ч.гр.д. № 169/2022г., както и за възнаграждение за вещо лице в размер на 450,00лева.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Д. в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Б.: _____